

11.december 2019.

EM 2020/41

I medfør af § 33 i forretningsorden for Inatsisartut fremsætter jeg følgende beslutningsforslag.

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse af, hvilken type uddannelse, der kan være særligt egnet til at fokusere på den praktiske og teoretiske lære om den traditionelle inuitkultur. Undersøgelsen skal ligeledes klarlægge videreuddannelses- samt beskæftigelsespotentialer efter endt uddannelse, eventuelle samarbejdsmuligheder med andre lande, de økonomiske konsekvenser, fordele og ulemper samt muligheden for placering af uddannelsen på eksisterende uddannelsesinstitutioner. Undersøgelsen skal omdeles til Inatsisartut senest under EM2021.

(Medlem af Inatsisartut, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Til næste år, i 2021, er det 300 år siden præsten Hans Egede ankom til vort land for at missionere. Hvis vi i dag skuer udadtil, kan vi se at hans arbejde mere eller mindre er lykkedes, og hans indflydelse er tydelig og stærk; vores levevis, traditioner, uddannelser og religioner er erstattede og påvirkede af de danske. Men ikke at forglemme, at vi ikke hilser nye traditioner velkommen. Jeg synes at det er vigtigt at vi skal acceptere det forgangne, men til stadighed tydeliggøre vore værdier i vores videreudvikling som samfund. Det betyder ikke at alle vore uddannelsesinstitutioner udelukkende kører på dansk, nej, det jeg mener er, at de fleste af vore uddannelsesinstitutioner, boglige såvel som håndværksmæssige, som udgangspunkt er tilrettelagt ud fra den danske livsstil og traditioner.

Der findes følgende mundheld; et folk som ikke har en viden om deres forfædres levevis, traditioner og tro er et åndeligt fattigt og svagt folkefærd.

Og jeg mener, at dette mundheld passer;

Derfor mener jeg, at hvis ikke vi skal ende som et fysisk og psykisk svagt folkefærd, så må vi i et meget større målestok sørge for at gøre os åndeligt rige og styrke os, og i den forbindelse er et af vejene, at skabe et uddannelsessted for Inuit kulturen. Derved ville vi få mere viden om vore forfædres levevis og traditioner. Jeg er ikke i tvivl om, at dette kan være med til at styrke os på krop og sjæl.

Jeg fremkommer med mit forslag om en undersøgelse, fordi jeg ønsker at få dette bekræftet. Jeg mener, at der skal en undersøgelse til, fordi vi derved kan få noget en viden om;

1. Hvordan sådan et uddannelsessted kan influere på økonomien og på følelsen af at være en del af samfundet.

2. Om vi vil få en viden om hvorvidt der skal skabes en skole for Det traditionelle Inuit Kulturen, eller om skolen kan placeres under en allerede eksisterende uddannelsesinstitution.
3. Og ikke mindst, vil vi få en viden om, hvorvidt skolen kommer til at være adgangsgivende for en videre uddannelse eller ude på arbejdsmarkedet.

Og det vil være på sin plads at undersøge, hvilken allerede eksisterende uddannelsesinstitution denne skole kunne passe ind i. En del af undersøgelsen kan gå ud på at undersøge mulighederne om Knud Rasmussens Højskole evt. kunne være egnet til sådanne institution. I byen findes allerede skolen for nationaldragten. Sisimiut er et hundslædedistrikt, og i og med at højskolen er beliggende tæt på vandet, kunne dette sted være velegnet til undervisning i bygning af qajaq og qajaq-roning.

Som bekendt er der alt for mange folkeskoleelever som ikke får en afgangseksamen, og derfor er der alt for få som kommer videre i uddannelsessystemet. Undersøgelsen vil afdække om denne skole på sigt kan være med til at forebygge denne tendens.

Hvis undersøgelsen bekræfter, at det er nødvendigt med en skole for Inuit Kulturen, vil man derfra kunne snakke videre om, hvordan dette kan ske.

Jeg vil opfordre til, at undersøgelsen afdækker, hvorvidt nedenstående emner kan være en del af skolen for at styrke vores kultur:

- *Trommedans: Fra Vestgrønland, Thule og Østgrønland, og ikke mindst gruppetrommedanse fra Yupit/Alaska*
- *Qajaq-bygning, fangst fra qajaq og bygning af umiaq: Læring om qajaq/umiaq redskaber og deres funktioner*
- *Hundslædekørsel, behandling af hunde og slædebyggeri*
- *Syning af skindklæder, inkl. nationaldragten*
- *Syning af Inuit skindtelte, igdlo-byggeri samt byggeri af tørvehytter*
- *Boglige fag: Engelsk, dansk, matematik og ikke mindst læring om Inuit Kulturen og historien (Saqqaa kultur - Independence I & II, Dorset Kultur samt Thule Kultur.*

Med håb om at man vil tage godt imod mit forslag.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Udarbejdelsen af undersøgelsen anslås at lægge beslag på en AC-fuldmægtig, svarende til ca. 500.000 kr.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen.